Anlaşmazlığa Düşen Eşleri Bir Araya Getirelim
Gönderen Kadir Hatipoglu - Mayıs 19 2020 14:42:11

وَاِنْ
خِفْتُمْ
شِقَاقَ
بَيْنِهِمَا
فَابْعَثُوا
حَكَمًا مِنْ
اَهْلِهِ
وَحَكَمًا
مِنْ
اَهْلِهَا
اِنْ
يُرِيدَآ
اِصْلاَحًا
يُوَفِّقِ
اللهُ
بَيْنَهُمَا
اِنَّ اللهَ
كَانَ
عَلِيمًا
خَبِيرًا
           "Eğer karı-kocanm arasının açılmasından endişe ederseniz, erkeğin ailesinden bir hakem, kadının ailesinden bir hakem gönderin. İki taraf (arayı) düzeltmek isterlerse, Allah da onları uzlaştırır. Şüphesiz, Allah hakkıyla bilendir, hakkıyla haberdardır." (Nisa, 4/35)
           Aile, dinen evlenmelerine engel bulunmayan bir kadın ve bir erkeğin evlenerek oluşturduğu sosyal bir müessesedir. Başka bir ifade ile aile; en küçük bir topluluk, topluluk ise büyük bir ailedir. Yüce kitabımız Kur’an, toplumun çekirdeğini oluşturan ailenin sağlam temeller üzerine kurulmasını ve korunmasını istemektedir. Ailenin her bir bireyi hak ve sorumluluk sahibidir. Eşler, aralarında karşılıklı saygı ve sevgiyle ayrıca birbirlerinin hak ve sorumluluklarına riayet ederek yuvanın ahenk ve huzuruna yardımcı olurlar. Mutlu ve huzurlu bir aile için eşlerin karşılıklı anlayış ve uyum içinde olması gerekir. Ayet-i kerime ve hadis-i şeriflerde karşılıklı hak ve görevler belirlenmiştir. Erkeklerin kadınlar üzerinde meşru hakları olduğu gibi, kadınların da onlar üzerinde hakları vardır.
وَالْمُطَلَّقَاتُ
يَتَرَبَّصْ&#16

06;َ
بِاَنْفُسِه&#16
16;نَّ
ثَلاَثَةَ
قُرُوءٍ
وَلاَ
يَحِلُّ
لَهُنَّ اَنْ
يَكْتُمْنَ
مَا خَلَقَ
اللهُ فِى
اَرْحَامِهِ&#16
06;َّ اِنْ كُنَّ
يُؤْمِنَّ
بِاللهِ
وَالْيَوْمِ
اْلاَخِرِ
وَبُعُولَتُ&#16
07;ُنَّ اَحَقُّ
بِرَدِّهِنّ&#16
14; فِى ذَلِكَ
اِنْ
اَرَادُوآ
اِصْلاَحًا
وَلَهُنَّ
مِثْلُ
الَّذِى
عَلَيْهِنَّ
بِالْمَعْرُ&#16
08;فِ
وَلِلرِّجَا&#16
04;ِ
عَلَيْهِنَّ
دَرَجَةٌ
وَاللهُ
عَزِيزٌ
حَكِيمٌ
            "Boşanmış kadınlar, evlenmeksizin üç ay hali boyunca bekleyecekler; böylece hamile olup olmadıkları günyüzüne çıkacaktır veya psikolojik olarak kadın kendini önceki evlilik bağlarından kurtarıp yeni bir evliliğe hazırlamış olacaktır. Eğer Allah’a ve ahiret gününe inanıyorlarsa, Allah’ın kendi rahimlerindeki yarattığını yani hamile olduklarını gizlemeleri helal olmaz. Kocaları da bu arada barışmak isterlerse, belirlenen bekleme süresi içerisinde eşlerini geri almaya daha hak sahibidirler. Erkeklerin kadınlar üzerinde bulunan hakları gibi kadınların da, erkekler üzerinde hakları vardır. Ancak erkekler, bu konuda onlar üzerinde öncelik sahibidirler. Ve Allah güçlüdür, herşeyi yerli yerince yapar." (Bakara, 2/228)
             Nisa

sûresinin 19’uncu ayet-i kerimesinde eşlerin iyi geçinmesi istenir:
يَآاَيُّهَا
الَّذِينَ
اَمَنُوا لاَ
يَحِلُّ
لَكُمْ اَنْ
تَرِثُوا
النِّسَآءَ
كَرْهًا
وَلاَ
تَعْضُلُوهُ&#16
06;َّ
لِتَذْهَبُو&#15
75; بِبَعْضِ مَآ
اَتَيْتُمُو&#16
07;ُنَّ اِلاَّ
اَنْ
يَأْتِينَ
بِفَاحِشَةٍ
مُبَيِّنَةٍ
وَعَاشِرُوه&#16
15;نَّ
بِالْمَعْرُ&#16
08;فِ فَاِنْ
كَرِهْتُمُو&#16
07;ُنَّ فَعَسَى
اَنْ
تَكْرَهُوا
شَيْئًا
وَيَجْعَلَ
اللهُ فِيهِ
خَيْرًا
كَثِيرًا
            “Ey iman edenler! Kadınlara zorla mirasçı olmanız size helal değildir. Açık bir hayâsızlık yapmış olmaları dışında, kendilerine verdiklerinizin bir kısmını onlardan geri almak için onları sıkıştırmayın. Onlarla iyi geçinin. Eğer onlardan hoşlanmadıysanız, olabilir ki, siz bir şeyden hoşlanmazsınız da Allah onda pek çok hayır yaratmış olur. ” (Nisâ, 4/19)   Eşler birbirlerine karşı güzel davranmaya ve karşılıklı hukuka riayet etmeye azami gayret göstermelidirler. Bu konuda müminler için en güzel örnek sevgili Peygamberimizdir. O ömründe bir defa da olsa elini kaldırıp bir kadına vurmamış ve şöyle buyurmuştur:
خَيْرُكُمْ
خَيْرُكُمْ
لِأَهْلِهِ
وَأَنَا
خَيْرُكُمْ

لِأَهْلِي
           “Sizin en hayırlınız, ailesine karşı en hayırlı olanınızdır. Ben de aileme karşı en hayırlı olanınızım” (İbn Mâce, “Nikâh”, 50; Dârimi; “Nikah”, 55)
            Ayn ca o, kadınlarım incitenlerin toplumda iyi kimseler olmadığını beyan buyurmuş, aile ilişkilerinin sevgiye dayanması gerektiğini belirterek kadınların haklarının gözetilmesini ve bu konuda Allah’tan korkulmasını istemiştir. Eşler arasında her şeye rağmen anlaşmazlıklar çıkabilir. Nisa sûresinin 128’nci ayetinde geçimsizlik hâlinde ne yapılacağı şöyle beyan buyurulmaktadır: وَاِنِ
امْرَاَةٌ
خَافَتْ مِنْ
بَعْلِهَا
نُشُوزًا
اَوْ
اِعْرَاضًا
فَلاَ
جُنَاحَ
عَلَيْهِمَا
اَنْ
يُصْلِحَا
بَيْنَهُمَا
صُلْحًا
وَالصُّلْحُ
خَيْرٌ
وَاُحْضِرَت&#16
16; اْلاَنْفُسُ
الشُّحَّ
وَاِنْ
تُحْسِنُوا
وَتَتَّقُوا
فَاِنَّ
اللهَ كَانَ
بِمَا
تَعْمَلُونَ
خَبِيرًا
           “Eğer bir kadın kocasının, kendisine kötü davranmasından yahut yüz çevirmesinden endişe ederse, uzlaşarak aralarını düzeltmelerinde ikisine de bir günah yoktur. Uzlaşmak daha hayırlıdır. Nefisler ise kıskançlığa ve bencil tutkulara hazır (elverişli) kılınmıştır. Eğer iyilik eder ve Allah’a karşı gelmekten sakınırsanız, şüphesiz Allah yaptıklarınızdan haberdardır. ’’
           Eşler arasında geçimsizlik uzar, karı-kocanın arasının açılmasından endişe edilirse ailenin devamı için; “hakeme başvurma” yöntemi öngörülür. Şöyle ki, erkeğin veya hanımın, haklarını kötüye kullanarak ya da görevlerini yapmayarak eşini mağdur etmesi hâlinde, tarafların ailelerinden karşılıklı rıza gösterecekleri, bilgisine ve görgüsüne itimat edilen kişilerden oluşan

hakemler vasıtası ile anlaşmazlıklar çözüme kavuşturulmaya çalışılır.   Görüldüğü gibi ailede iki tarafın karşılıklı anlaşmazlıklarının, hukuk ihlâlleri ve geçimsizliklerinin çözüm yolu olarak “hakemlere götürülmesi”ni Kur’an-ı Kerim teklif etmektedir. Kendilerini daha iyi tanımaları ve geçimsizlik sebeplerini daha iyi bilmeleri sebebiyle tayin edilecek iki hakemden biri kocanın, diğeri de hanımın ailesinden olmalıdır. Çünkü bunlar tarafların çocukluğunu, yetişme tarzlarını, isteklerini, beklentilerini bilirler. Kendilerinden bir parça olduklarından onları önemserler. Akraba içinde hakemliğe uygun şahıslar bulunduğu müddetçe yabancılardan hakem tayin edilmesi uygun olmaz.   Hakem, her iki tarafın rıza ve onayı ile anlaşmazlık konusunu hükme bağlayan kişidir. Hakemlerin görevi, tarafların arasını düzeltmeye çalışmak, kusurlu olanı yola getirmek için yöntem belirlemek ve gereğini yapmaktır. Eşlerin arasını bulmak isteyen hakemler tarafların fikirlerini alır, onları dinler, aralarındaki geçimsizliğin sebeplerini tespit eder ve onları gidermeye çalışır. Şayet haksızlık erkekte ise, hakem ona nasihat eder ve iyi geçinmelerini söyler. Eğer kadın haksızsa, tayin edilen hakem kadına nasihat eder, Allah’ın emirlerini bildirir ve onu kocasıyla iyi geçinmeye çağırır. Âyetin açık ifadesine göre hakem tayin edecek olan merci, karı ve koca veya bunların aileleri değil, devletin ilgili kurumudur. Evlilik hukuk ve adabına riayet edilmemesi durumunda resmî kurum hakem tayin etmekle yükümlüdür, ancak bu yükümlülük karı kocanın da hakem tayinine engel teşkil etmez (Kur’an Yolu, c.II, s.47,48).
            Hakemler gerçekten barıştırmak isterler, eşler de barışmak isterlerse, Allah, karı-koca arasındaki dargınlığı giderir ve onlara huzur ve geçim verir. Şüphesiz ki yüce Allah, alîmdir, karı-kocanın hâllerini çok iyi bilir ve O, her şeyden haberdardır.   N. Sabri AKIN

islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler